

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

38. ÉVFOLYAM

1972. FEBRUÁR

2. SZÁM

BÖJT?

Az idő homályában messzire tűntek az Ótestamentum világának vagy akár a középkornak zsákbaöltözött, hamuban gubbasztó, koplaló alakjai. Még egy-két évtizeddel ezelőtt szép számmal akadtak olyanok a gyülekezetekben, akik némely szokásokban, bizonyos időkben őrizték a böjt maradványait. Ma már alig találunk ilyen embereket a gyülekezetekben. Elvesztette a böjt jelentőségét és tartalmát? Vajon ma, amikor a böjt szinte megszűnőben van, arra kell törekednünk, hogy valamiképpen visszahozzuk és általános szokássá tegyük? Hozzátartozik keresztyén életünkhöz a böjt? Most, abban az időszakban, melyet az egyházi év menetében *Böjtnek* nevezünk, tisztázuk a kérdést.

Mikor és miért böjtölt Isten népe?

Ha utánanézzünk, azt látjuk, hogy általában olyankor, amikor Istenhez való viszonya megromlott és azt rendezni igyekezett. A testi böjt csak külső kísérő jelensége volt a belsőnek, a lélek böjtjének. — Ez a belső böjt végsősorban önvizsgálatot jelentett és ennek nyomán megszorodást az Istentől való elszakadás miatt, a megromlott viszony rendezésének vágyától hajtottan. — Bár csak Isten megbocsátana, visszatérne és könyörülne. — *Ez a böjt igazi tartalma.*

Azonban a böjt tekintetében is sokszor történt elcsúszás. — Ha böjtölünk, Isten dolga könyörölni. A böjttel Isten jóindulatát lehet hát biztosítani. — Így gondolkodott sokszor Izrael népe és így a középkor egyháza is. *Az önvizsgálat, a bűn mi-*

(Folytatás a 3. oldalon.)

Imádság az iskolában

AZ ISKOLAI IMÁDSÁG TILALMÁNAK FELOLDÁSA végett a képviselőház múlt év november 8-án alkotmánymódosító javaslatot tárgyalt. A javaslat, bár mellette 240 és ellene csak 162 képviselő szavazott, mégis megbukott, mert 28 szavazat hiányzott a szükséges kétharmad többséghez.

A javaslat balsikere következtében az állami iskolákban továbbra is tiltva maradt az imádkozás. Ez csatanyerést jelent azoknak, akik az utóbbi években különböző fedőnév alatt céltudatosan és harcossal elszántággal azért küzdöttek, hogy az amerikai állami élet minden területéről, így az állami iskolákból is, minden vallásos befolyást kiküszöböljenek. A javaslat ellenzőit nem vehetjük mind egy kalap alá. Nem mondhatjuk: ők az istenellenesek, míg a javaslat pártolói az istenhívők. Ez igazságtalan megkülönböztetés lenne. A képviselőket a szavazásnál nem annyira vallási, mint inkább politikai szempontok irányították. Választóik álláspontját képviselték. Voltak az ellenzék között azonban olyanok is, akiknek az érvelési módja, a vitatkozásban megmutakozó szenvedélyessége elárulta, hogy "szívkön viselik" a vallástalanok érdekeit. Érveléseikkel sikerült az egész kérdést annyira jogellenesnek feltüntetni, hogy ennek hatására több képviselő tartózkodott a szavazástól s ezáltal megakadályozták a szükséges kétharmad többség elérését. Az amerikai istenellenesek egy kis, de elszánt, harcias csoportja, a maga háttérben működő befolyásával, közvetett úton, így nyert újabb csatát. Itt is bebizonyosodott a régi igazság: a jól szervezett kisebbség mindig erősebb, mint a rosszul szervezett többség. Vagy ahogy a Biblia írja: **"A világ fiait okosabbak a világosság fiainál a maguk nemében."**

Az iskolai imádkozás ügye bonyolult s gyakorlatilag nem könnyen megoldható kérdés. Ez a javaslat megszerkesztésénél, tárgyalásánál bebizonyosodott. Nem tudtak egy olyan, alapos körültekintéssel, szakértelemmel, a valóságot figyelembevevő tervezetet a képviselőház elé vinni, amely semmiképpen sem ingott volna meg a támadások tüzeiben. Ezért az ellenzéknek sikerült az egész javaslatot úgy összezavarni, hogy a tárgyalás végefelé már megpróbálkoztak egy másik, enyhébb, egyeztetőbb javaslatot terjeszteni, hogy megnyerhessék a kétharmad többséget. De ezt nem is tárgyalták. Sok volt a kapkodás. Sebteben, csak két óra alatt intézték el a kérdést. Egy ilyen bonyolult, fontos ügyben nem lehetett ennyire rövid idő alatt felelősségteljes határozatot hozni. Több hozzászólás tartalmából hiányzott a tárgy alapos ismerete. Általában több volt a vitában a hangulatkeltő érzelmi elem s kevesebb a kérdés értelmi mérlegelése.

TÖBB SZÁMOTTEVŐ EGYHÁZ — köztük a három nagy lutheránus egyháztest — legfelsőbb vezetősége a tárgyalást megelőző hónapban tartott sajtóértekezleten együttesen tiltakozott az alkotmánymódosító javaslat (prayer amendment) elfogadása ellen. Az egyházaknak — bár nem mindegyiknek, s főképpen nem az egyháztagok nagy részének — ez az ellenző állásfoglalása döntő módon segítette a javaslat megbuktatását. Az egyházaknak ez a magatartása a közvéleményt meglepte. Sok emberben keserű érzést keltett ez a viselkedés. Általában érthetetlennek tartották. Ezek az egyházak a benyújtott iskolai imádkozás tervezetének főképpen végrehajtási módjával nem értettek egyet. Így érveltek: a javaslat elfogadása szabad kezet biztosítana az államnak arra, hogy egy állami szövegezésű imádságot

kényszerítsen rá a tanulókra. Így egy új államvallást teremtenének, ez pedig ellenkeznek az egyház és az állam szétválasztását meghatározó alkotmánnyal. Az államnak ez az eljárása mindenképpen sértené az egyházak törvényben biztosított szabadságát, a tanulók egyéni szabadságjogát. Viszont: ha ezek az egyházak ezzel a javaslattal nem értettek egyet, miért nem szövegeztek meg együttesen egy általuk is elfogadhatóbb tervezetet? Ezt elmulasztották. Nem próbáltak végig minden utat-módot ennek a kérdésnek a megoldására. Nem tartották szívügyüknek. Most már kezdenek másképpen gondolkodni. Miért? Az a 240 képviselői szavazat 162 ellenében tulajdonképpen az ország túlnyomó többségének szavazata volt az iskolai imádkozás szabadsága érdekében. Az egyházak képviselőházi tagjai, egyházi vezetőségük állásfoglalása ellenére is, nagy többségükben a javaslat mellett szavaztak. (11 lutheránus képviselőből 9 mellette, 2 ellene; 46 római kat. mellette, 48 ellene, 6 nem szavazott; 41 methodista mellette, 17 ellene, 7 nem szavazott; 27 baptista mellette, 10 ellene, 5 nem szavazott; 9 zsidó képviselő ellene, 2 mellette, 1 nem szavazott). Ezek a szavazatok meggyőzték az ellenző egyházak vezetőit is arról, hogy a kérdéssel többet és jobban kell foglalkozniok. Meg kell találni azt a járható utat, amelyen az egyházak együttesen tudnának eredményt elérni ebben az ügyben. Az alkotmány keretein belül olyan bírói eljárást kérhetnének, amelynél nem a törvény rideg betűjéhez, hanem annak szelleméhez, a méltányossághoz igazodnék az egyház és az állam szétválasztásának viszonyában a végleges döntés.

A Legfelsőbb Bíróság egyik 1948-ban hozott döntése szerint: "A First Amendment nem mondja, hogy minden esetben, minden tekintetben szétválasztásnak kell lenni az állam és az egyház között." Vagyis: gyakorlatban a kettőt egymástól teljesen szétválasztani nem lehet. Az állam nem azonosíthatja magát egyetlen felekezettel sem: nincs államvallás, anyagilag nem támogat egy egyházat sem, nem avatkozik bele ügyeikbe. Így biztosítja mindegyik egyház tagjainak vallásszabadságát. Ez a különválasztás azonban sohasem jelentette az államnak az Istentől való függetlenségét. Az amerikai állam hagyománya nem vallásilag, hanem csak egyházilag semleges.

1892-ben a Legfelsőbb Bíróság egy esetben kapcsolatban így döntött: "Ez a nemzet vallásos nemzet." 1951-ben egy másik

döntés így szólt: "vallásos nép vagyunk, feltételezve egy Legfelsőbb Lény létezését."

AMERIKA TÖRTÉNELME SORÁN többféle formában, ha jelképesen is, de határozottan kifejezésre juttatta, hogy hivatalosan Isten oldalán áll. A pénzére rávésette: "Istenben bízunk", az ország elnöke beiktatásakor az esküt a Bibliára teszi le, a bírósági eskűnek ez a befejezése: "Isten engem úgy segítjen", a Legfelsőbb Bíróság gyűléseit ezzel a fohással nyitja meg: "Isten, őrizd meg az Egyesült Államokat s ezt a tiszteletre méltó bíróságot." Ez még nem jelenti azt, mondhatnák sokan, hogy a nép valóban istenhívő s ezért az ilyen hagyományoknak nem sok az értelme. De nem így van. A kórházakat az egészségügy szolgálatára szánt intézményeknek tartjuk, még akkor is, ha akadnak olyan orvosok, akiket elsősorban a fizetés és nem a gyógyítás érdek; az egyházak Isten dicsőségéért és embertársaink szeretetéért vannak még akkor is, ha sok lelkész nem ezzel a lélekkel szolgálja az egyházat. Ezek a hagyományok a maguk jelképességében is a nemzeti élet kötő és tápláló gyökerei voltak mindig. Ha ezeket a gyökereket sikerülne elvágni, akkor ennek következtében Amerika államilag Isten oldaláról könnyen az istentelenek táborába sodródna.

Az iskolai imádkozást is az amerikai nép ilyen hagyománynak, lelki örökségnek tartja. Hosszú évtizedeken át legtöbb államban gyakorlatban volt s ezáltal szokásjoggá vált. Ennek a lelki örökségnek a visszaperléséért folyik most a harc. A nép túlnyomó többsége ragaszkodik az iskolai imádkozás hagyományaihoz. A képviselők több mint fele ezért szavazott az alkotmánymódosító javaslatra. Választóik így kívánták. Ezzel a szavazással az amerikai nép többsége annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy elengedhetetlenül fontosnak tartja az iskolai nevelésben a lelki és az erkölcsi nevelést, az istenhívő vallásosság befolyását. Amikor az iskolák kapui bírói végzés alapján zárva vannak az imádkozás előtt, ugyanakkor a hitetlenek hite, a vallástalanok vallása a "semlegesség" palástja alatt ügyesen meghúzódva szabadon érvényesítheti a maga nevelési elveit. Ennek a visszas helyzetnek akar véget vetni a nép nagyobbik felének akarata. Ezt az akaratot kell az egyházaknak figyelembe venni, s az egész ügyet megfelelő mederbe tereléssel — semmiképpen sem politi-

kai zászlók alatt — dűlőre vinni. Az ország lakosságának 50 százaléka nem tartozik egyházhoz. Tehát nem lehet azt mondani: ezt az egész kérdést hagyjuk az egyházak falain belül. Ha a lelki és erkölcsi alapot a nemzet jövője szempontjából fontosnak tartjuk, akkor feltétlenül szükséges, hogy Istenről valamit halljanak azok a tanulók is, akiknek szülei vagy ők maguk nem tartoznak valamelyik egyházhoz. Legalább annyi fogalmuk legyen a vallásról, hogy Isten áldását kérjék munkájukra. Ez mind csak kezdete lehet a vallásos nevelésnek. Majd a többit elvégezhetik az egyházak. Az se legyen akadály az ilyen iskolai imádkozásnál, hogy az nem az egyik, vagy a másik egyház hitelvei szerint történnék. Istent nem lehet hittételek hálójában fogva tartani. Itt nem lehet szigorú teológiai szempontokat érvényesíteni. A nemzet jövője forog kockán.

KENNEDY VOLT ELNÖK tragikus meggyilkolásának hírére az iskolákban több helyen felálltak a tanulók s azt kérdezték: "Szabad-e most imádkoznunk?" Érezték: a nemzetet súlyos csapás érte, most Isten színe előtt kell megállni, segítségét kérni, a bíróság tilalmas hallgatást a nemzet érdekében meg kell törni. Bajban van a fiatalság. Lelkét zürzavaros jelszavak, testét kábítószerek bódítják. Mi lesz belőlük? Ki nem mondotan hallatszlik a kérdésük: "Szabad-e most imádkoznunk?" Meddig késik a válasz? Az Ige figyelmeztet: "**Keressétek az Urat, amíg megtalálható, hívjátok Őt segítségül, míg közel van.**" (Ézsaiás 55:6.)

ASBÓTH GYULA

AZ AMEK PÉNZTÁROSA JELENTI

Az Amerikai Magyar Konferencia pénztárosa, **dr. Lestyán János** közlése szerint gyülekezeteink 1971-ben az alábbi összegeket fizették be a Konferencia pénztárába:

Bethlehem — Első	\$	—
Bethlehem — Szt. János Vend		50.00
Buffalo		—
Chicago		25.00
Cleveland — Első (mosógépekre)		448.07
Cleveland — Első (árvízkarosultak)		16.16
Cleveland — Nyugat		109.55
Detroit		—
New York		—
Pittsburgh		50.00
Toronto		20.00

BÖJTI BIZODALOM

— Zsid. 4:15-16 —

A FENTI IGE bizalomra szólít fel bennünket. "Járuljunk azért bizodalommal a kegyelem királyi székéhez..." Luther számtalanszor hangsúlyozta: az a hit, melyet Isten támaszt bennünk, elsősorban bizalom, bizalom Iránta. Ebben látta az istentisztelet lényegét is. Azzal tiszteltem Istent, ha bízom benne, vagyis, ha komolyan veszem Őt, jót tételezek fel Róla, nem gyanúsítom és nem unom, ha szeretetének nagysága és ereje mély hatást tesz rám, lenyűgöz.

Ezt a bizodalmat azonban mindig szembe kell fordítanom valamivel, mert valami bennem is mindig szembefordul ezzel a bizodalommal; kétség, fásultság, lázongás, saját erőtlenségem, képességeim fogyatékosága és az ezzel kapcsolatos alacsonyabbrendűségi érzet. A Biblia ezeket ilyen szavakkal foglalja össze: gyarlóságaink, kísértéseink. Sőt szól arról, hogy nemcsak szemből, hanem hátulról is szorongatja valami bennem ezt a bizalmat. Elrontott dolgok, nagyrészt már jóvátehetetlen hibás lépések, vétségek, tehát bűneim állandóan sarkamban vannak s mintegy hátba akarják támadni szívem bizodalmát. Olyan bizalomról van tehát szó, mely ezeken áttörve kíván érvényesülni.

JÁROSI ANDOR, az áldott emlékü kolozsvári lelkipásztor egy vizsgáktól, jövőjétől féltő alacsonyabbrendűségi érzettől gyötört tanítványának ezt írta egyszer levele utóiratában: "Még egyszer! Bizzál a jó Istenben, s még egyszer Őbenne, aztán, ha nagyon bízol Benne, akkor magadban. Egy pillanatig nem kételkedem afelelől, hogy felhasznál. Csak szomorkodom aggodalmaid miatt." Előzőkben pedig néhány éneket ajánlott figyelmeibe: Hagyjad a jó Istenre minden te utadat... Ki dolgát csak Istenre hagyja... Mind jó, amit Isten térszen... Bűnösök hozzád kiáltunk... Majd saját tapasztalataira hivatkozva így írt: "Gyermekes, amit ajánlok, de rajtam segített. A félszet, az alacsonyabbrendűségi érzetet kiénekeltem magamból az Úr Isten dicsősége." Mi más az egyházi ének,

mint éppen: "bizodalommal járulni a kegyelem királyi székéhez". Ez az imádság is.

MIÉRT lehet nekünk ilyen bizodalomunk? Miért kell szembefordulnunk gyarlósággal, kísértéssel, bűnnel? Feleletül az egész Biblia egy személyre mutat rá: Jézusra. Ezt teszi igénk is, mikor így szól: "Mert nem olyan Főpapunk van, aki nem tudna megindulni gyarlóságainkon, hanem aki megkísértetett mindenben, kivéve a bűnt." Jézus magát Isten és közénk vetette. Közbenjárónk lett, érettünk könyörgő főpapunk. Egy valóságos vasfüggönyt tört át kereszthalálával és feltámadásával, csak hogy utat nyisson számunkra az Atya szívéhez. Ezért mondja magáról: én vagyok az ajtó. Ajtó, főpap, közbenjáró, tehát nem valami érzéketlen közeg, egy darab dróthuzal Isten és közöttünk. Olyan főpapunk van, aki meg tud indulni gyarlóságainkon, aki hozzánk hasonlóan mindenben megkísértetett. Tudja, mit jelent embernek lenni. Nincs olyan emberi dolog, melytől idegenkedne, melyben ne lenne Ő számukra nyitott ajtó, közbenjáró, főpap. Valaki azt mondotta Róla: Ő Isten humanizmusa, emberségessége, emberszeretete. Egyedül általa lehet bizodalomunk Istenhez.

EZÉRT ígéretes és nem hiábavaló dolog járulni Isten színe elé, Jézus nevében könyörögni és énekelni hozzá. Műtét után hónapokat töltött kórházban nyitott sebével egy aszszony. Úgy győzte le lázadó szívének gondolatait, hogy gyakran mondogatta ezt az énekverset magában: "Sebem Te látod, könnyem szívárogo, s Te számolod." De azt is mondotta, ami e sorokat követi: "Segíts az utamon erőddelel, a bűneim mind, mind töröld el." Elmondta valaki, hogy éppen a serdülés éveiben vált rendszeres bibliaolvasóvá. Miért olvasta naponként a Bibliát? Hogy jócselekedetével bűneit eltörölje, vagy leplezze azokat önmaga előtt is? Nem. Rájött arra, hogy így a kegyelem királyi székéhez járul, ahol irgalmasságot nyer, kegyelmet talál alkalmas időben való segítségül.

B. L.

Böjt?

(Folytatás az 1. oldalról.)

atti megszorodás, az Isten bocsánatának kérése elmaradt és a külső kísérő mozzanatok maradtak meg érdemszerző cselekedetképpen.

Jézus, de korábban a próféták, majd később a reformátorok, ezt az üres, tartalom nélküli, lélektelen böjtöt támadták.

Van-e helye ma a böjtnek?

A böjtnek helye van ma is a keresztyén ember életében. Sokszor megkísértett, sok bűnnel viaskodó, el-elbukó életünkben is. — Az önvizsgálat, Istentől elszakadásunk megítélése, az Istennel való megújult közösség keresése hitéletünk leglényegesebb része. Ezt határozottan várja és kívánja tőlünk Isten. De szívünk nyugtalansága is csak így lel békét.

A böjti időszak is erre való. Már a keresztyénség történeti kezdetén külön időszakban emlékeztek meg Urunk szenvedéséről és haláláról. Hitben elődeink ezt az emlékezést böjttel kapcsolták össze, Krisztus szenvedése és halála teszi leginkább láthatóvá Istenhez való viszonyunk megromlását, de ez kínálja fel a feszültség feloldását is a bűnbocsánatban. — Persze a böjt nincs ehhez az időszakhoz kötve, mert hiszen azt szüntelenül kell gyakorolnunk. De ez az időszak, különösen is figyelmeztet az önvizsgálatra és bűnbánatra.

A külső kísérőjelenségek nem döntöek. Akinél a belső tusakodás külső jelekben is meglátszik, nem vét, csak ne legyen formáság. De az sem követ el mulasztást, vagy vétet, aki lelke mélyén, emberi szemtől nem látva vívja meg a harcot. — Ha Isten Lelke megismertette velünk Krisztus keresztségének titkát, azt is megértjük: van-e szükségünk böjtre és miért. M. Gy.

TORONTÓI MAGYAR LELKISZOLGÁLAT A RÁDIÓBAN

Minden vasárnap reggel fél 8-tól 8-ig evangélikációs istentisztelet, este fél 10-től 10-ig vallásos félóra a CHIN-FM 101-es állomáson. (A magyar Evangéliumi Misszió adása.)

ERŐS VÁR

AMÉRIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

A „Lutheran Church in America”
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

“ERŐS VÁR”

(“MIGHTY FORTRESS”)

P.O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the

Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued monthly October to May,
bi-monthly in June/July and Aug./Sep.

No. 2. (148) Vol. 38.

FEBRUARY 1972

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”

P. O. BOX 02148

CLEVELAND, OHIO 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja egy évre csak 3 dollár. Szíveskedjenek a lejárt előfizetéseket késedelem nélkül beküldeni a fenti címre.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségére különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a “Zip Code” szám feltüntetésével együtt! Az újságot “Zip Code” szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is; pl. St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postal zónában azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland O. 44102

CSODÁLATOS KEGYELEM

— Részletek Túróczy Zoltán igehirdetéseiből —

2. A HELYREÁLLÍTÓ KEGYELEM

Volt valami a tékozló fiúnak a szívében, ami megsúgta: menj haza! Menj, hiszen ismered atyádat, nagyon megbántottad, de azt is tudod, hogy nagyon szeret téged, talán mégis megbocsátja bűnödöt. Ha ez a reménység nem jön a tékozló fiú szívébe, nem indult volna soha haza. A szíve azonban azt mondta: menj haza. A hazafelé vezető úton gondolatjai jönnek: ha otthon kegyelmet kapok, akkor nekem csak egy vágyam lesz, hadd lehessen béres ott, ahol előbb fiú voltam. Nem kell nekem a fiú joga, régen eljátszottam a jogomat, hogy fiú legyek az atyai házban. Nem kell nekem nyoszolya a nagy házban, elég nekem az istállóban egy dikó, lefekszem majd oda is és boldog leszek, hogy újra otthon lehetek. Nem kell nekem szép ruha, díszes öltöny, nem kell fiú méltósága, dolgozni fogok napvirradattól napnyugtáig, inaszakadtáig, véres verejtékkel, csak még egyszer otthon lehessenek. Tudom, hogy a szolgáltnak is kijár a kenyér és étel, talán nem olyan finom koszt, mint az atyai házban a családnak, de nem fogok soha többé éhezni, nem fogom azt mondani: “rossz otthon”, mint azelőtt mondtam. Most már látom, milyen balga, sötét, vak voltam, mikor az én atyám házában béresnek lenni is micsoda boldogság.

Ezt látta és várta a hazamenő fiú. Talán ki is színezte magának míg fáradtan, éhesen vánszorgott hazafelé, elgondolkodva azon, vajon ki dolgozik most a két jármos jószággal, melyekkel ő szántott, vetett valaha? Majd megkérem atyám, engedjen

vissza a régi ökrökhöz. Milyen jó lesz csendesen bandukolni a barázdában az ökrök után s felettem majd halkan szól a pacsirta.

És amit kapott, az ennél sokkal több volt. Azt még a legszebb álmában sem tudta volna elképzelni, mert megkapta Isten helyreállító kegyelmét. Őh nem béres, ezt a mondatot el sem mondhatta, nem engedte elmondani az atya. Én fiannak tartotalak akkor is, mikor te engem nem tartottál atyádnak. Én akkor is szeretettel gondoltam rád, mikor te csak úgy néztél reám, mint egy pénzszákra. Nekem fiam vagy így is, ilyen züllötten, rongyosan, nyomorultan. Nem az istállóban van helyed, hanem a házban, odabent. Nem az utolsó vagy a béresek között, ülj ide a jobbjomra, itt van a te helyed én meghalt és feltámadott fiam, én elvesztett, de megtalált gyermekem!

Óh, csodálatos helyreállító kegyelem! Nem tudom elképzelni, hogy azon a vacsorán, abban a vígságban, abban az atyai házban milyen sokszor dörzsölhette meg szemét a tékozló fiú: igaz, amit látok? Vagy minden csak álom, melyből rettentő lesz a felébredés? Végigsimogatta magán a ruhát, vajon ez is rajtam van, vagy ezt is csak álmodom? Felébredek és újra csak rongyokban leszek? Végigsimogathatta tekintetével édesapját is, titokban talán odanyúlt a kezéhez, megsimogatta, igaz, igaz ez és elrepülhetetlen valóság, hogy megint fia vagyok atyámnak!

Ilyen csodálatos az Isten kegyelme. Nemcsak megbocsátani, de felejtetni is tud. Úgy el tud felejtetni mindent kegyelmében, mintha misem történt volna. Mintha a fiú mindig otthon lett volna, most is úgy ül az asztalnál, atyja mellett, olyan ruha van rajta, minden, minden, mintha mi sem történt volna. Milyen igaz, hogy az Atya a tenger mélyébe veti bűnemet, hogy emlékezés ne legyen többé róla. Csodálatos kegyelem!

Hát mondd: nem utálatos dolog egy ilyen kegyelmet megvárakoztatni? Hát nem utálatos dolog megmaradni a bűnben? Benne maradni olyan bűnben, amit holtod napjáig szégyelni fogsz, noha lehetnél ismét az, ami voltál? (Folytatjuk.)

EVANGÉLIUMMAL A KICSIK KÖZÖTT

Talán még nem felejtettük el egészen édes anyanyelvünk régi, bibliai eredetű szép szavát a gyermeket váró asszonyról. "Áldott állapotban van" — mondják még ma is. Ugyanígy beszélünk "gyermekáldás"-ról is. Mindkét kifejezésben az a hívő keresztyén meggyőződés tükröződik, hogy a *gyermek* nem egyszerűen a házastársi együttélés természetes következménye, hanem *Isten áldása*. Újra fel kellene ezt fedeznünk és nagyon komolyan kellene vennünk. Hiszen csak ezzel a látással lehet örömmel vállalni és várni a gyermeket, s nem is csak egyet!

Önkéntelenül is idetolakodik a kérdés: csakugyan és minden esetben áldás a gyermek? Nem valami naív idealizmus-e ez a felfogás, amely a való élet területén nem bizonyul igaznak? Hiszen mást mutatnak a tények. *Ellentmond ennek sokszorosan az élettapasztalat*. A gyermek nevelése sok gonddal, törődéssel, sőt komoly áldozathozattal jár. S még emellett is mily sokszor válik a szülők öröme szomorúsággá, nem egy esetben megkeseredéssé. Kisiklott fiatal életek, gyermekeiktől hálátlanul magukra hagyott öreg szülők gyakori és szomorú példája tanúskodik itt cáfolóan. A kisgyermek talán még öröm és áldás. Aztán, ha megnő, mindez lassan elpárolog: sokszor elnyelik az áldást az élet nyers, sokszor nagyon goromba realitása.

A gyermek mégis Isten áldása. Minden egyes világrajött emberi életbe Isten behelyezte a maga gazdag ajándékait. Ennek révén minden emberi élet áldás hordozója lehet. De! — s éppen itt a bökkenő. Minden gyermek bűnös embernek születik. S ez azt is jelenti, hogy az *életünk edényébe Isten által behelyezett áldások* törekedések maradnak, sokszor egészen elsikkadnak és tönkre is mennek. Nem tudunk azzá válni, amivé Isten szánt bennünket.

De figyelembe kell vennünk azt a *segítséget*, amit éppen ebben a helyzetben *maga Isten ad nekünk*. Ő nemcsak áldások ajándékozója, hanem azok megtartója és kibontakoztatója is akar lenni. Mi ismerjük azt az áldott forrást, amely Isten áldásait életünkben és gyermekeink éle-

tében kibontakoztathatja. Ez a *forrás Istenünk irgalmas szeretete*, amelyvel a *keresztségünk alkalmával* találkozzunk. Keresztségünk éppen azt jelenti, hogy életünk és gyermekeink élete behelyeztetik Isten kegyelmének, irántunk való irgalmas, megbocsátó szeretetének erőterébe. Ez a szeretet a *legsodálatosabb életformáló erő*, az életünkbe helyezett áldások beérésének életeleme.

A gyermek élete számára a szeretet egyébként is legalapvetőbb létfeltétel. Szerencsétlen az a gyermek, akinek ezt a szeretetet nélkülöznie kell. A gyermeket azért helyezi Isten a család közösségébe, hogy a szülőkön keresztül megkapja ezt a nélkülözhetetlen szeretetet. Gyermekeinknek azonban többre van szükségük, mint arra, amit mi, szülők nyújthatunk nekik. *Ha mindent megadunk is nekik, ami tőlünk telik, nem kaptak eleget* ahhoz, hogy Isten áldásai kibontakozhassanak bennük. Ehhez *Isten szeretete hatása alá kell kerülniük*. S ez történik a keresztségben.

A keresztség azonban nem varázsszer. A benne rejlő kegyelemnek hatékonyá kell válnia. Ehhez elsőként arra van szükség, hogy *maguk a szülők és keresztszülők becsüljék meg és értékeljék nagyra saját keresztségüket*. Gyermekeket ma már nem lehet "vallásos tradícióból" keresztelőre vinni. Csak az értékelheti helyesen gyermeke keresztségét, aki áldásnak ismerte fel a sajátját is. "A keresztség hálás szívekre vár és csak azokra árasztja ki csodás gazdagságát."

Ebből szinte magától következik: a keresztségben kapott kegyelemnek,

Isten szeretetének hatékonyá válásához *megfelelő környezet* is kell. A családban jó "léghőmérséklet" van szűkség, olyanra, ahol a család mindennapi életét, a szülők élettevékenységét átsugározza Isten életet formáló szeretete. Nem hiányozhat éppen ezért a keresztyén otthonból, ahol gyermekek nevelődnek, az ige, az imádság és az ének.

A keresztyén család azonban nem élhet elszigeteltségben. Modern világunknak egyik nagy veszélye nemcsak a személyi magányosság, hanem a családi kör bezártsága is. A keresztség éppen ettől szabadít meg bennünket, és pedig azzal, hogy a kis család közösségét *belevonja a nagy család: a gyülekezet közösségébe*. Hiszen a keresztség éppen ezzel fűz össze, ide helyez bele. S ez azt jelenti, hogy a keresztség csak akkor válhat gyümölcsözővé életünkben és gyermekeink életében, ha egészséges kapcsolat alakul ki a család és a gyülekezet között.

Azután arra is kell törekedniük a szülőknek, hogy a növekvő gyermek ne szigetelődjék el attól a nemzetől sem, amelynek szüleivel együtt tagja. Olyan keresztyén ifjakra van az egyházban szükség, akik tudatos tagjai a nemzetüknek is.

Végül a legfontosabb: a gyermekeink életében plántált áldásokat a keresztség segítségével is csak a *Szentlélek bontakoztathatja ki* bennük. Ezért kíséri a keresztséget, a megkereszteltek életútját a családban is és a gyülekezetben is szüntelenül az *imádság*: Szentlélekért, bennünk és gyermekeinkben való áldott munkálkodásáért.

Evangelikus Naptár

38. évfolyamában az Erős Vár!

Figyelmesebb olvasóink észrevették, hogy januári számunk fejlécén ez állt: 38. évfolyam, 1. szám. A múlt év decembere óta (35. évf.), nem egy évet ugrottunk, hanem hármat. Ennek az oka az, hogy sikerült pontosan megállapítanunk az ERŐS VÁR legelső számának megjelenési dátumát: 1931. október 15. Ekkor jelent meg Pittsburgban néhai Leffler Andor szerkesztésében az 1. évfolyam, 1. szám. Papp János László lelkészünknek köszönjük, hogy a birtokában levő műzeális értékű korai

számokat elküldte a szerkesztőnek. A lap 1952-ig folyamatosan megjelent, akkor érte el a 22. évfolyamot. 1953 és 1956 között — szegénységünk miatt — nem volt ERŐS VÁR. Újra indult 1957 októberében, melyet helyesen a 23. évfolyam megjelölés illetett volna. Így most már megszakítás nélkül a 148. szám jut el olvasóinkhoz! **HŰSÉGÉRT HŰSÉGET KÉRÜNK: Előfizetőink és olvasóink ne feledkezzenek meg az ERŐS VÁR támogatásáról!**

Evangelikus figyelő

Írja: Asbóth Gyula

NEM TUDJUK KIVÁRNI

semminek sem az idejét. Türelmetlenek vagyunk. A múlt percnél túlságosan nagy fontosságot tulajdonítunk, ezért sietjük el sokszor a dolgainkat. Ez a mai hajszában élő ember magatartása az idővel kapcsolatban.

Ezért érdemes felfigyelni egyik mai írónak ezzel kapcsolatos kis elbeszélésére, az abban rejlő tanulságra.

„Barátommal az autóban a pirosat mutató lámpa alatt álltunk. A szokottnál valamivel több ideig tartott a „mehet”-re váltás. Emiatt idegeskedtem. Hangosan, mérges megjegyzéseket tettem az időnek ilyen elpocsékolása miatt. Amikor újra megindultunk, kérdeztem barátomtól, hogy megjegyzéseimre miért nem válaszolt egy szóval sem. Nem hallottam, felelt barátom, mert beszélgettem. Kivel beszélgettél, kérdeztem. Istennel. Imádkoztam. Ez volt a válasz. Tudod, folytatta barátom, amikor piros jelzés van, mindig imádkozni szoktam másokért, amíg a váltásra sor nem kerül. Így a várakozási időt nem mérgeledöm át, hanem átímádkozom.”

Ime a kis történet. Egyszerű? Igen. A mai nagyvárosi autóforgalomban, amikor a vezetőnek egész idő alatt osztatlan figyelemre van szüksége, meg sem valósítható. A történet nem szöszterinti lemásolásra való. Csak a történetben rejlő magatartás, az idővel kapcsolatos bölcs nyugalom a tanulság. Mennyivel derűsebb, nyugodtabb, kevesebb aggodalmaskodással járnánk életünk útját, ha az időnek ezt a bölcsességét elfogadnánk. Így kevesebbet idegeskednénk, s többet imádkoznánk. Vagy, mint az Írás mondja: nem aggodalmaskodnánk annyit a holnap felől, mert tudnánk: *„a holnap majd aggodalmaskodik a maga dolgai felől. Elég minden napnak a maga baja.”* (Máté 6:34.).

„SSEX A VASÁRNAPI ISKOLÁBAN” címen a „Newsweek” magazin múlt év december 27-i számában meghök-

kentő cikket közölt arról, hogy a mai szex-őrület hulláma hogyan sodorta magával az egyik, szélsőséges szabadelvűségéről ismeretes amerikai egyházat.

Ez az első felekezet Amerikában, ahol a vasárnapi iskolába bevezették a szex-oktatást. Ez a szexre-nevelés független mindenféle vallás-erkölcsi alaptól, hagyományos erkölcsi megkötöttségtől. Sokkal szabadabb, részletesebb, mindent jobban feltáró, mint az akármelyik állami iskolában megengedett szex-oktatás. A felnőttek nemi-tevékenységének mindenfajta megnyilvánulását filmen szemléltetik, egyes serdülőkorúaknak első nemi-érintkezésükről a visszaemlékezéseiket hangszalagról közvetítik. Ilyen alapos technikai felkészültséggel hajtják végre a 12 és 14 év közötti „vasárnapi” iskoláik szex-agymosását. Erotikus képekkel telítődik meg a tanulók képzelete, s ezekben az éretlen, fejletlen gyerekekben idő előtt keltik fel és tartják ébren ezek az oktatásokkal a kéjvágyat. Ezt az oktatók nem is tagadják, sőt ezt a kifejlesztett erotikát érénynek tartják. Amíg a vasárnapi iskolások száma más egyházaknál apad, addig náluk hatalmas módon növekszik. Úgy mennek a fiatalok ezekre a „szexzációsan új” tanítási órákra, mint legyek a mézre. A sátáni ötletű népszerűsítésnek ezt a sikerét senki sem vonja kétségbe. Jellemző: eddig már hat különböző felekezet „tanulmányozza” ennek a szex-szórakoztató iparnak egyházi köntösbe bújtatott programját. Kíváncsian várjuk: a tanulmányozás eredményeképpen lesznek-e követői ennek, a keresztyén erkölcsi elveket teljesen sutbadobó, egyházi „népszerűsítő” tevékenységnek.

Az ilyen vasárnapi iskolából nemcsak a „vasárnapot vették ki”, ahogy a cikk írja, hanem kihagyták teljesen az Istent. Az ilyen tevékenységet folytató egyház elveszíti egyházi jellegét, s ezért nem hivatkozhatik az egyházak szabad vallásgyakorlatát

biztosító törvény alapján arra, hogy az államnak ebbe a „nevelési” programba való beleszólása ellen alkotmányos védeltséget élvezzen.

A Biblia Istenéhez kötő gyökerek teljes elvágása után így válnak gazdátlanúvá, kiüresedetté ezek a szélsőségesen „haladó” szellemű egyházak, s így sodorja őket a Sátán táborába a forradalmi változások vihará. Az ilyen elsodort, hamis, romboló jelzőszavak hatása alatt tevékenykedő egyházak felett is hangzik Jézus ítélete: *Jobb annak (az embernek), ha egy malomkővet vetnek a nyakába, és a tengerbe vetik, hogynem, mint egyet e kicsinyek közül megbotránkoztatasson.*” (Lukács 17:2.)

Személyi hírek

D. Ordass Lajos püspököt a reykjavíki egyetem teológiai fakultása díszdoktorrá — doctor theologiae honoris causa — avatta. Az avatás az izlandi teológiai fakultás ünnepi közgyűlésén történt, múlt év október 23-án, elismerésül Ordass püspök „kimagasló munkájáért a nemzetközi keresztyén kapcsolatok terén; az egyházak és a népek közötti megértést szolgáló értékes szolgálatáért; az északi keresztyénségnek és kultúrának szerte Európában való megismertetéséért; s végül a nagy izlandi költő, Hallgrimur Pétursson monumentális műve, a Passioi Énekek e. költeményciklusa lefordításáért.” — Ordass püspök nem jelenhetett meg ezen az ünnepségen.

Dr. Leskő Béla evangélikus lelkész, a Buenos Aires-i evangélikus teológia igazgatója január 7-én volt 50 éves. Több amerikai gyülekezetünk személyesen is ismeri őt. Örömmel csatlakozunk az áldáskívánók nagy táborához.

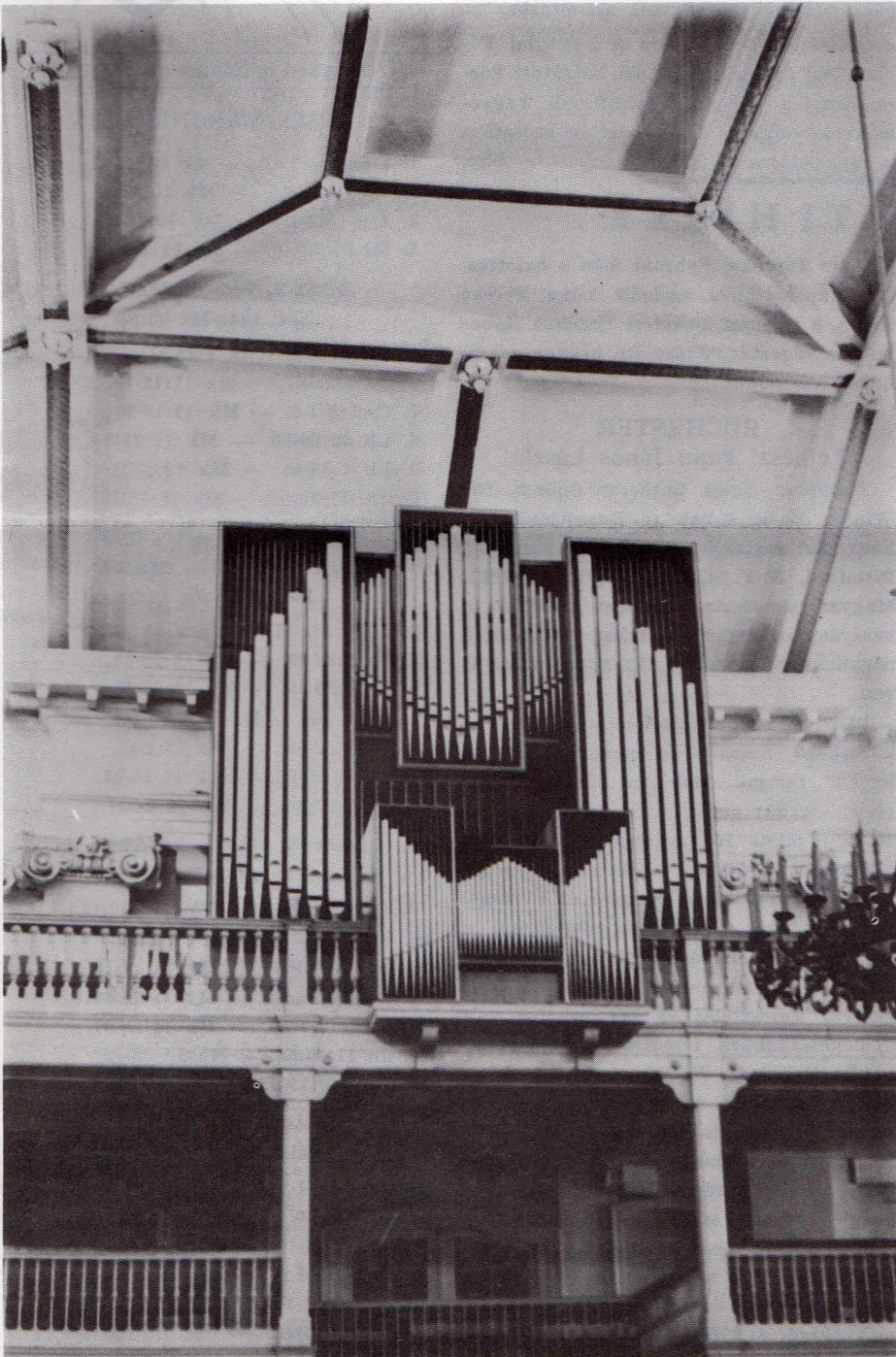
Varga László aranydiplomás ny. evangélikus lelkész és felesége, sz. Matyasovszky Gizella családi és baráti körben New York-ban ünnepelték 50. házassági évfordulójukat november 22-én. Az érdemekben dús lelkészpár sok éven keresztül áldott munkát végzett az Úr szőlőjében a New York-i magyar evangélikusok között. Nyugalmauk éveire Isten áldását kéri volt hívei és lapunk olvasótáborára.

Bernhardt Béla evangélikus lelkész számos hetet töltött a shelbyi és a mansfieldi (OH) kórházban. Súlyos hátgerine-műtétet végeztek rajta. Köszönöm, hogy melletttem álltatok imádságaitokkal — írja levelében, melyben bejelenti, hogy Isten kegyelméből nagycsütörtökre újból szolgálatba állhat.

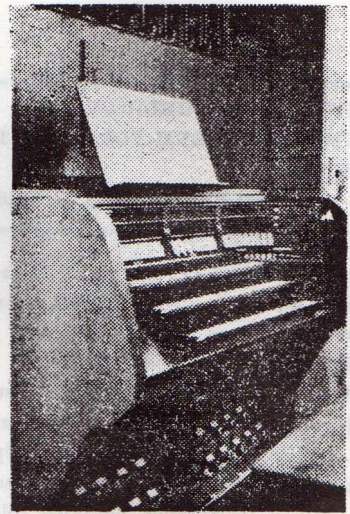
ÚJ ORGONA A DEÁK-TÉREN

Nemrégén avatták fel ünnepi istentiszteleten és egyházzenei hangversennyel a budapesti Deák téri templom új orgonáját. Az orgona 3 manuálos, 44 regiszteres, mintegy 1 millió forint értéket képvisel. Tervezője Trajtler Gábor lelkész, orgonaművész. A sípok száma kb. háromezer, a legkisebb síp nyolc milliméteres, a legnagyobb öt méter. Az új orgonát D. Káldy

Zoltán püspök e szavakkal avatta: "Az Úrnak szentelt legyen ez az orgona az Atya, Fiú, Szentlélek nevében, Isten dicsőségére és a gyülekezet épülésére. Áldott legyen mindenki, aki ezt az orgonát megszólaltatja az Úr szolgálatában, és áldott legyen a gyülekezet, amely megérti hangját, hogy Isten kegyelmének gazdagságát magasztalja nemzedékről nemzedékre."

Az új orgona homlokzata

Az új orgona játszóasztala

AZ EGYHÁZ HÍREI

U. S. A.

● A r. k. püspöki konferencia leszögezte, hogy nem ellenkezik r. k. tanítással, ha valaki lelkiismerete szerint akár általánosságban, akár csak bizonyos esetre vonatkoztatva tagadja meg a háborús katonai szolgálatot.

● Az országos szintű evang.—anglikán felekezeti tárgyalásokat befejezték. Az elmúlt két évben öt ülésen a Szentírás tekintélye, a liturgia és a szentségek, a keresztség és a konfirmáció, az apostoli jogfolytonosság, valamint az úrvacsoraközösség kérdéseivel foglalkoztak. Rövidesen közreadják a hivatalos jelentést.

● A világviszonylatú evang.—anglikán dialógus harmadik összeövetelét a floridai Lantanában tartották, mely alkalommal a papi rend és történelmi püspöki jogfolytonosság kérdését vitatták meg. A következő összeövetel Németországban lesz, hogy összegezzék a megbeszélések eredményeit.

● Az "American Lutheran Church" egyházban a hívek imarendjébe ajánlották a kialakulóban lévő kínai—amerikai állami közti kapcsolatokat.

● A "United Presbyterian Church" egyházban jelenleg 72 nő készül lelkési pályára és máris 103 nő végez lelkési szolgálatot.

"Lutheran Church in America"

● A Kansas City-ben (MO) tartott ún. ökumenikus béketanácskozáson résztvett L. C. A. delegátusok — egyetértve a vietnámi háborút denunciózó zárónyilatkozattal — külön felhívással fordultak egyházunk országos vezetéséhez, hogy hathatósan működjenek közre igazságos béke meg-

SECOND CLASS PUBLICATION.
POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

teremtésében. Sem az "American Lutheran Church", sem a "Lutheran Church Missouri Synod" egyház erre a tanácskozássra nem küldött képviselőt.

● Azzal, hogy az elmúlt évben csupán 17 új gyülekezet alakult, s hogy országos meg egyházkerületi hivatalokból leépítés folytán lelkészek újra gyülekezeti szolgálatba lépnek, a hiányos parókusi állások

megrítkultak, noha a szemináriumokból ki-kerülő új lelkészek száma valamelyest esökkent.

● Meghalt Dr. G. E. Ruff, a "The Lutheran" c. orsz. egyházi lapnak a szerkesztőlelkésze. Ezt a tisztét 26 éven át töltötte be.

● A dollár leértékelése következtében a Világmissziói Főosztály 250 ezer dolláros közvetett veszteséget szenvedett, míg az Evangélikus Világsegély átlagban 8%-os pénzürték-csökkenést vesz számításba.

● Kísérleti használatra a Liturgiai Főbizottság új perikóparendet bocsátott közre. Ezzel a vasárnapi szentleckék hagyományos rendje és az egyházi év beosztása is revideálásra került. **bbp.**

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Pastor Emeritus: Egyed Aladár

Templom: W. 98 & Denison Ave. — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th St. (44102).

Tel.: 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. — Úrvacsoraosztás minden hónap első vasárnapján és az ünnepnapokon.

Vasárnapi iskola de. 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven.

A presbitérium legutóbbi ülése a lemondott Márton János és Szalay István helyére Lovagi Tibort és dr. Tihanyi Sándort nevezte ki a clevelandi Egyesült Magyar Egyletekhez delegátusul. **Megeskestük** február 5-én Atkins Róbertet és Turk Brigittát, február 12-én Balder Terry-t és Kankula Lindát. **Eltemettük** január 10-én özv. Szlaukó Mihályné, sz. Kollár Annát, v. presbiterünket, az Oltáregylet tb. elnökét, kit 82 éves korában szólított haza az Úr. **Betegeink**, kik az utóbbi hetekben kórházi kezelésben részesültek: Szeebach Gusztávné, Chure Istvánné, Kovács Józsefné, Lovagi Tiborné, Tihanyi Zoltán, Vajda István, Gyulay József, Gubics József, Tihanyi Mihályné. Tartsuk őket mindennapi imádságunkban...

TORONTO

Lelkész: Brachna Gábor

Lévita: Láng Ferenc

Templom: First Lutheran Church, 116 Bond St. — Istentisztelet (július—augusztust kivéve) minden hónap első és harmadik vasárnapján du. 4:30-kor.

Eltemettük Boór László testvérünket, kit február 7-én hívott haza teremtő Ura,

55 éves korában. Február 9-én a halottasház kápolnájában szolgált Láng Ferenc lévita, a másnapi temetést Brachna Gábor lelkész végezte. "Nincs itt nekünk marandó városunk..."

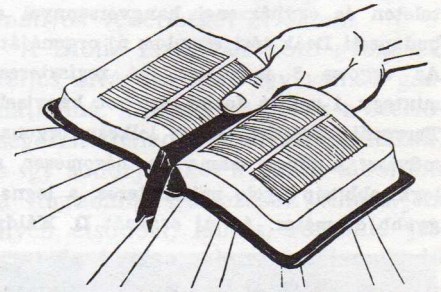
ROCHESTER

Lelkész: Papp János László

Templom: Alpha Lutheran Church, 580 Winton Road, North (a Browncroft sarkán). Lelkészlakás: 9 Colonial Parkway, Pittsford, N. Y. 14534. Tel.: (716) 385-1331. Magyar istentisztelet minden hó 2. és 4. vasárnapján reggel 9 órakor, valamint a nagyünnepeken, amikor úrvacsoraosztás is van.

1972-ben a nagyhéttől a nyár végéig a következő vasárnapi és ünnepi istentiszteleteket tartjuk: március 26; április 2 (úrv.), 9, 23; május 7, 21 (úrv.); június 11, 25; július 16; augusztus 20, minden alkalommal 9 órakor. — Az elmúlt év folyamán lelkészünk 23 magyar és 15 angol istentiszteletet tartott. 5 alkalommal a magyar gyülekezetnek, hétszer angolnyelvű egyházaknál osztott úrvacsorát. Két magyar keresztes és két esketés volt gyülekezetünkben. Istentiszteleteink résztvevőinek száma 25—40 vasárnaponként. Az úrvacsorázók száma kb. 25 személy, míg az egyháztalagok száma: 20 felnőtt és 10 gyermek. Annakidején e rovatban beszámoltunk a virágvasárnapi ökumenikus angol—magyar istentiszteletéről, melyen 250-en vettek részt. Karácsonykor több, mint 100 volt a templomlátogatottság. — Gyülekezetünk önfenntartó. Perselyadományokból \$1,276.45 folyt be 1971-ben. Árvíz-sújtotta erdélyi véreinknek 75 dollárt küldtünk haza.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1972. MÁRCIUS HÓ

- 1 Sám 3:1-10. — Mk 10:28-31.
- 2 Csel 16:8-15. — Mk 10:31-45.
- 3 Zsid 5:4-10. — Mk 10:46-52.
- 4 Mt 21:33-46. — Mk 11:1-11.

BŐJT 3. VAS. — MÁRC. 5.

Heti ige: Mt 20:28.

- 5 Jel 2:1-7. — Jn 8:42-51.
- 6 Jn 1:29-37. — Mk 11:12-14, 20-26.
- 7 Csel 8:1-8. — Mk 11:15-19.
- 8 Lk 22:24-30. — Mk 11:27-33.
- 9 Lk 4:38-44. — Mk 12:1-12.
- 10 Jer 11:18-20. — Mk 12:13-17.
- 11 2 Móz 12:3-14. — Mk 12:18-27.

BŐJT 4. VAS. — MÁRC. 12.

Heti ige: Jn 12:24.

- 12 2 Pt 1:2-11. — Jn 6:36-51.
- 13 Jn 6:22-29. — Mk 12:28-34.
- 14 Jn 6:30-35. — Mk 12:35-37.
- 15 Zsolt 79. — Mk 12:38-44.
- 16 Jn 6:52-59. — Mk 13:1-13.
- 17 Jn 12:20-26. — Mk 13:14-23.
- 18 Jn 8:21-30. — Mk 13:24-37.

BŐJT 5. VAS. — MÁRC. 19.

Heti ige: Jn 17:19.

- 19 1 Kor 1:21-31. — Mt 10:32-42.
- 20 Zsid 9:11-15. — Mk 14:1-11.
- 21 Zsid 9:16-23. — Mk 14:12-16.
- 22 Zsid 9:24-28. — Mk 14:17-25.
- 23 Zsid 10:1-10. — Mk 14:26-31.
- 24 Jn 11:47-55. — Mk 14:32-42.
- 25 Zsid 10:19-23. — Mk 14:43-52.

VIRÁGVAS. — MÁRC. 26.

Heti ige: Ézs 53:11-12.

- 26 Zsid 12:1-11. — Mk 14:3-9.
- 27 Jn 12:1-9. — Mk 14:53-65.
- 28 Ézs 50:5-10. — Mk 14:66-72.
- 29 Jer 15:16-21. — Mk 15:1-15.
- 30 1 Kor 10:16-17. — Mk 15:16-41.
- 31 Nagypéntek. — Jel 5:6-10. — Mt 27:33-54.